

7.6.2024

Periaatteet menetelmien ja oppimis-, tutkimus- ja innovaatioympäristöjen avoimuuteen Haaga-Heliassa

Johdanto

Haaga-Helia on sitoutunut [avoimen tieteen ja tutkimuksen julistukseen](#) (2020) ja sitoumuksensa mukaisesti tavoittelee oppimis-, tutkimus- ja innovaatioympäristöjensä sekä menetelmien mahdollisimman laajaa avoimuutta ja hyödyntämistä. Tässä julkaisussa kuvaamme periaatteet sekä oppimis-, tutkimus- ja innovaatioympäristöjen että menetelmien avoimuudelle.

Tämän ohjeen lisäksi Haaga-Helia on linjannut TKI-hankkeissa syntyvien tutkimusaineistojen avoimuudesta [tutkimusdatapolitiikassaan](#) sekä oppimismateriaalien avoimuudesta julkaisussa "[Suositus oppimateriaalien ja opetuskäytäntöjen avaamiseen Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa](#)".

Oppimis-, tutkimus-, ja innovaatioympäristöjen avoimuuden periaatteet Haaga-Heliassa

Haaga-Helian oppimis-, tutkimus- ja innovaatioympäristöjä HH-labit sekä kirjasto- ja tietopalvelut. HH-labit toimivat Haaga-Heliassa soveltavan tutkimuksen, kehittämishankkeiden sekä oppimisen yhdistävinä alustoina. Merkittävimmät labit on kuvattu ja niiden kuvauksia ylläpidetään Haaga-Helian nettisivuilla ([HH-labit – Kokeilevaa, asiantuntevaa ja osallistavaa tekemistä | Haaga-Helia](#)) ja [tutkimustietovarannossa](#).

HH-labien avoimuuden periaatteet

Haaga-Helian tavoitteena on, että labeja hyödynnetään laajasti opintojaksoilla sekä TKI-hankkeissa. Erityisesti tavoitteena on tarjota HH-labien avulla toimiva alusta oppimisen ja TKI-työn yhdistämiselle (TKIO) ja eri sidosryhmien osallistumiselle. Haaga-Helia kehittää HH-labeja pitkäjänteisesti tavoitteenaan edistää vaikuttavan soveltavan tutkimuksen tekemisen ja TKI:n ja oppimisen yhdistämisen edellytyksiä sekä eri sidosryhmien yhteistyötä.

HH-labeissa tuotettua TKI-hankedataa käsitellään Tutkimusdatapolitiikan ja sen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi käytettyjä menetelmiä kuvataan myöhemmin tässä dokumentissa kuvatun menetelmien avoimuuden linjauksen mukaisesti.

HH-labien käyttö vaatii käyttövaltuudet. Käyttövaltuuksien hankkiminen kuvataan lab-kohtaisesti Haaga-Helian nettisivuilla ja Tutkimustietovarannossa. Esimerkiksi HH-labit, joissa kerätään ja käsitellään sensitiivistä dataa, ovat käytettävissä vain HH:n henkilöstön läsnä ollessa ja ohjauksessa.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Haaga-Helian kirjaston aineistot on kuvailtu Melinda-metatietovarantoon, josta ne siirtyvät HH Finnaan, joka toimii asiakkaiden kirjastopalveluiden ja -aineistojen haku- ja käyttöliittymänä. HH Finna on yksi hakupalvelu Finna.fi-palvelukokonaisuudessa. Finna on kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteinen hakupalvelu, joka perustuu avoimen lähdekoodin VuFind-ohjelmistoon.

Kirjaston asiakastietoja ja lainatapahtumia hallinnoidaan Koha-kirjastojärjestelmällä, joka perustuu avoimeen lähdekoodiin.

Kirjaston infrastruktuuri rakentuu modulaarisessa järjestelmäkokonaisuudessa, johon kuuluvat edellä mainittujen lisäksi myös HH Finnassa käytettävät PCI-hakuindeksi ja SFX-linkityspalvelu.

7.6.2024

Haaga-Heliassa tehdyt julkaisut ja opinnäytetyöt sekä tieteellisten artikkeleiden rinnakkaistallenteet ovat saatavissa ammattikorkeakoulujen yhteisessä julkaisuarkistossa Theseuksessa, joka perustuu avoimen lähdekoodin DSpace-ohjelmistoon. Julkaisut lisensoidaan CC-lisensillä. Myös opinnäytetyöt kannustetaan lisensoimaan vastaavalla lisensillä.

Sekä Finnassa että Theseuksessa on avoin rajapinta ja aineistojen kuvailutiedot ovat avoimesti käytettävissä.

Haaga-Helian henkilökunnan julkaisujen metatiedot tallennetaan Justus-palveluun, josta ne siirtyvät Virta-julkaisutietopalveluun, josta ne siirtyvät Tiedejatutkimus.fi-portaaliin.

Kirjaston hankkimat tietokannat ja digitaaliset tutkimusaineistot ovat myös tärkeä osa infrastruktuuria. Osa tietokannoista on avoimesti käytettävissä myös kirjaston paikallisasiakkaille.

Kirjasto on osa kansallista FinELib-kirjastokonsortiota, joka on kansallinen tutkimuksen infrastruktuuri.

Menetelmien avoimuuden periaatteet

Haaga-Helian tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiohankkeissa (TKI) käytettävien menetelmien avaaminen lisää tutkimuksen laatua, läpinäkyvyyttä ja vaikuttavuutta, ja siihen kannustetaan. Menetelmien tulisi olla niin avoimia kuin mahdollista ja niin rajattuja kuin tarpeellista.

Menetelmien avaamisella tarkoitetaan yksittäisten menetelmien tai osa-alueiden lisäksi myös johtopäätöksiin johtaneen työnkulun avaamista (Avoimen tieteen koordinaatio, TSV, 2023, s. 22–23). Menetelmä voi olla esimerkiksi tutkimuksen eri vaiheiden kuvaus (mm. tutkimusaineiston kerääminen, tutkimusympäristön dokumentointi, tulosten analysointi).

Tutkimusmenetelmäkuvauksia voidaan julkaista esimerkiksi vertaisarvioidulla alustalla osana vertaisarvioitua julkaisutoimintaa. Yhä useammin tutkimusmenetelmien voi katsoa myös olevan itsenäisiä tutkimustuotoksia, jolloin tutkimusmenetelmien kuvauksia voi julkaista mm. erilaisina lisäaineistoina, menetelmäjulkaisuina ja julkisina koodeina.

Haaga-Helia kannustaa menetelmien avoimeen julkaisemiseen FAIR-periaatteita noudattaen. Tämä tarkoittaa sitä, että menetelmiä avatessa on arvioitava löydettävyyttä (Findable), saavutettavuutta (Accessible), yhteentoimivuutta (Interoperable) ja uudelleen käytettävyyttä (Reusable).

Menetelmien avaaminen edellyttää dokumentointia, versiointia ja varmuuskopiointia sekä ylipäänsä menetelmien vastuullista hallintaa. Tähän organisaationa tarjoamme tukea TKI-hankkeissa toimiville asiantuntijoille.

Lähteet

Avoimen tieteen ja tutkimuksen julistus 2020–2025. <https://doi.org/10.23847/isbn.9789525995237>

Haaga-Helian Tutkimusdatapolitiikka

<https://haagahelia.contenthub.fi/NiboWEB/haagahelia/getPublicFile.do?uud=13248450&inline=false&ticket=47085c084096a2a860e4a01b9919cfc4&type=original>

HH-labit – Kokeilevaa, asiantuntevaa ja osallistavaa tekemistä, <https://www.haaga-helia.fi/fi/hh-labit-kokeilevaa-asiantuntevaa-ja-osallistavaa-tekemista> (haettu 16.4.2024)

7.6.2024

Koivisto, S., Rajakangas-Tolsa, J., & Nyqvist, A. (2023). Suositus oppimateriaalien ja opetuskäytäntöjen avaamiseen Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa. Haaga-Helian julkaisut, Helsinki.

Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021–2025: Osalinjaukset 1 (Tutkimusdatan avoin saatavuus) ja 2 (Tutkimusmenetelmien ja -infrastruktuurien avoin saatavuus). (2023). Avoimen tieteen koordinaatio ja Tieteellisen seurain valtuuskunta. Helsinki. <https://doi.org/10.23847/tsv.667>